

Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Selvmord - risiko for SSHF

Side 1 av 9

Dokumentplassering:

I.3.10.1-8

Godkjent dato:

12.09.2023

Revideres innen:

12.09.2026

Sist endret:

12.09.2023

Versjon:

1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

ENDRINGER FRA FORRIGE VERSJON: Forlenget gyldighet til 12.09.2026 uten endringer i dokumentet.

Dokumentansvarlig: Annika Brandal, SSHF - lokaltilpasset.**Utarbeidet av:** Sykehuset i Østfold**Fagfellevurdert av:** Regionalt nettverk KDS, HSØ**Godkjent KDS SSHF:** 22.06.2021**Gjelder fra:** 22.06.2021**Revideres innen dato:** 31.12.2021**FUNKSJONSOMRÅDER (FO)**

1.	Kommunikasjon/sanser	5.	Eliminasjon	9.	Seksualitet/reproduksjon
2.	Kunnskap/utvikling/psykisk	6.	Hud/vev/sår	10.	Sosialt/planlegging av utskrivning
3.	Åndedrett/sirkulasjon	7.	Aktivitet/funksjonsstatus	11.	Åndelig/kulturelt/livsstil
4.	Ernæring/væske/elektrolyttbalanse	8.	Smerter/søvn/hvile/velvære	12.	Annet/legedelegerte aktiviteter

FO	NANDA	Sykepleiediagnoser			
2	00150	Risiko for selvmord			
FO	ICNP	Mål			
2	10027938	Redusert selvmordsrisiko			
2	10027131	Lav tro på egen mestring			
2	10025780	Har håp			
2	10022378	Tilfredsstillende mestring			
2	10045702	Positiv pårørendestøtte			
10	10034770	Tilfredsstillende mestring hos pårørende			
FO	NIC	Sykepleietiltak og forordninger	Frekvens/tid		
2	6340	Forebygge selvmord (1,2,3)			
		Observere, kartlegge og vurdere selvmordsrisiko ifølge prosedyre: (navn på prosedyre)	Alltid		
		Utføre kontinuerlig observasjon	Som forordnet		
		Utføre intervallobservasjon	Som forordnet med spesifisering av tid		
		Kartlegge og identifisere risikofaktorer for selvmord (f. eks. psykisk lidelse, krenkelse, rus, tap, tidligere forsøk, traumer, håpløshet, selvmord i familien)			
		Spørre om konkrete tanker og planer om selvmord			
		Observere endring i atferd som kan indikere økt selvmordsrisiko			
		Samarbeide om utarbeidelse av behandlingsplan			
		Kartlegge rusmiddelbruk			
		Informere om tiltak knyttet til selvmordsrisiko			
		Fjerne potensielt farlige gjenstander (spesifiser)			
		Snakke om tanker rundt ønske om å dø og grunner til å leve			
		Innhente komparentopplysninger			
Utarbeidet av: Sykehuset Østfold HF		Fagansvarlig: Sykehuset Østfold HF	Verifisert av: []	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Dok.nr: D53277

		Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Selvmord - risiko for SSHF			Side: 2 Av: 9
Dokument-id: I.3.10.1-8	Utarbeidet av: Sykehuset Østfold HF	Fagansvarlig: Sykehuset Østfold HF	Godkjent dato: 12.09.2023	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

2	5310	Etablere håp (1,2,3)	
		Kartlegge ressurser og beskyttelsesfaktor sammen med pasienten	
		Hjelpe å identifisere områder i livet der det finnes håp	
		Støtte pasienten i å stå i situasjonen	
10	7140	Familiestøtte (1,2)	
		Tilby pårørende samtale	
		Lytte til pårørendes bekymringer, følelser og spørsmål	
10	7370	Planlegge utskrivelse (1,2,3)	
		Kartlegge behov for videre oppfølging	
		Utarbeide kriseplan/beredskapsplan sammen med pasienten	
		Kartlegge behov for individuell plan	
		Være oppmerksom på økt selvmordsrisiko ved utskrivelse, overflytting og permisjoner	
		Samarbeide med eksterne samarbeidspartnere: (spesifiser)	
		Avtaler ved utskrivelse: (spesifiser)	
		Informere om redusert toleranseevne etter avgiftning	
		Gjennomgå og sende med liste over legemidler i bruk	

Referanser

1. Helsedirektoratet (2014): «Handlingsplan for forebygging av selvmord og selvskading»
2. Tilgjengelig fra www.helsedirektoratet.no
3. Nasjonalt senter for selvmordsforskning og -forebygging: www.selvmordsforebygging.no
4. <http://www.pasientsikkerhetsprogrammet.no>

		Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Selvmord - risiko for SSHF			Side: 3 Av: 9
Dokument-id: I.3.10.1-8	Utarbeidet av: Sykehuset Østfold HF	Fagansvarlig: Sykehuset Østfold HF	Godkjent dato: 12.09.2023	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

Metoderapport for Veiledende Plan (VP): Selvmord – risiko for

Dato: 2018

AVGRENSNING OG FORMÅL	
1	Overordnede mål for VP: Å være et hjelpemiddel som skal bidra til forebygging av selvmord hos pasienter i spesialisthelsetjenesten Hva er beste sykepleiefaglige ivaretagelse av selvmords truede pasienter
2	Hvem gjelder VP for (populasjon, pasient): For alle pasienter med risiko for selvmord innen spesialisthelsetjenesten i HSØ
3	Navn, tittel og arbeidssted på medlemmer av arbeidsgruppen som har utarbeidet VP-en: Psyk. spl. Lene Iren Meyer, Fagutviklingsrådgiver Psykiatrisk akuttmottak, Sykehuset Østfold, psyk. Hjpl. Rita Høvik Andersen, Psykiatrisk akuttmottak, Sykehuset Østfold, bibliotekar Julie Skattebu, Fagbiblioteket, Sykehuset Østfold, Trine Lando, spesialkonsulent, Avd. for klinisk IKT
INVOLVERING AV INTERESSETER	
4	Synspunkter og preferanser fra målgruppen som VP-en gjelder for: Kun det som er innhentet via nasjonale retningslinjer og klinisk erfaring
METODISK NØYAKTIGHET	
5	Systematiske metoder ble benyttet for å søke etter kunnskapsgrunlaget: Det er søkt systematisk etter litteratur. Søkeordene som ble brukt, er: Selvmord, selvmordsforebygging, selvskading. Det ble søkt på: <ul style="list-style-type: none"> NSSF- Nasjonalt senter for selvmordsforskning og selvmordsforebygging Folkehelseinstituttet Nasjonalt kunnskapscenter for vold og traumatisk stress Pasientsikkerhetsprogrammet Helsedirektoratet Det ble benyttet litteratur fra <ul style="list-style-type: none"> Helsedirektoratet Pasientsikkerhetsprogrammet Nasjonalt senter for selvmordsforskning og forebygging Kunnskapsbasert VBP fra Sykehuset Innlandet og forrige versjon (2014) av regional VBP utarbeidet av SI og SØ ble brukt som utgangspunkt.
6	Kriterier for utvelgelse av kunnskapsgrunlaget er:
7	Det fremgår tydelig hvordan anbefalingene henger sammen med kunnskapsgrunlaget:
8	Styrker og svakheter ved kunnskapsgrunlaget: Styrken ved kunnskapsgrunlaget er at det er hentet fra nyere handlingsplan for forebygging av selvmord og selvskading utgitt av Helsedirektoratet (2014).
9	VP er blitt vurdert internt/eksternt av relevante fagressurser (tittel, navn, arbeidssted):
ANSVAR	
10	Tidsplan og ansvarlige personer for oppdatering av VP-en er: Utført i november/desember 2018 av fagutviklingsrådgiver Lene Meyer, psyk. hjelpepl. Rita Høvik Andersen og ass. seksjonsleder Maja Asklien.

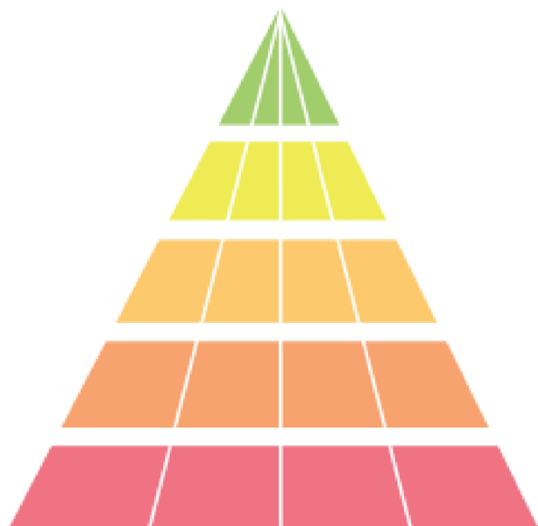
 SØRLANDET SYKEHUS	Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Selvmord - risiko for SSHF				Side: 4 Av: 9
Dokument-id: I.3.10.1-8	Utarbeidet av: Sykehuset Østfold HF	Fagansvarlig: Sykehuset Østfold HF	Godkjent dato: 12.09.2023	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

		Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Selvmord - risiko for SSHF			Side: 5 Av: 9
Dokument-id: I.3.10.1-8	Utarbeidet av: Sykehuset Østfold HF	Fagansvarlig: Sykehuset Østfold HF	Godkjent dato: 12.09.2023	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

Risiko for selvmord

Kvalitetsvurdert kunnskapsgrunnlag

[Oppsummert forskning](#)

[Systematiske oversikter](#)

[Kvalitetsvurderte enkeltstudier](#)

[Pasientinformasjon](#)

Sannsynligvis OK kunnskapsgrunnlag

[Pasientinformasjon](#)

Kunnskapsgrunnlaget må kvalitetssikres

[Pasienterfaringer](#)

[Retningslinjer](#)

[Enkeltstudier](#)

Dato utført:	21/08/2018	Revidert:	X
Ansvarlig bibliotekar:	Hanne Elise Rustlie	Revidert av:	X

OPPSUMMERT FORSKNING

Helsedirektoratet

[Forebygging av selvmord i psykisk helsevern](#) (2008)

Nettverk for fagprosedyrer

[Selvmord – kartlegging og vurdering av selvmordsrisiko](#) (2013)

Vårdhandboken

Ingen funn

NHS NICE Pathways

[Self-harm overview](#) (2017)

[Identifying and assessing common mental health disorders](#) (2018)

NHS NICE Guidelines

[Self-harm](#) (2013)

UpToDate

[Suicidal ideation and behavior in adults](#) (2018)

		Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Selvmord - risiko for SSHF			Side: 6 Av: 9
Dokument-id: I.3.10.1-8	Utarbeidet av: Sykehuset Østfold HF	Fagansvarlig: Sykehuset Østfold HF	Godkjent dato: 12.09.2023	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

[Suicidal ideation and behavior in children and adolescents: Evaluation and management](#) (2018)

[Effect of antidepressants on suicide risk in adults](#) (2017)

[Suicidal behavior in children and adolescents: Epidemiology and risk factors](#) (2017)

BMJ Best Practice

[Suicide risk management](#) (2020)

NEL, Norsk elektronisk legehåndbok (*krever abonnement*)

Ingen funn

Clinical Key (*krever abonnement*)

Ingen funn

[\[Tilbake til toppen\]](#)

SYSTEMATISKE OVERSIKTER

Cochrane Reviews

[Psychosocial interventions for self-harm in adults](#) (2016)

[Interventions for primary prevention of suicide in university and other post-secondary educational settings](#) (2014)

[\[Tilbake til toppen\]](#)

PASIENTINFORMASJON

UpToDate

Ingen funn

BMJ Best Practice

Ingen funn

NEL, Norsk elektronisk legehåndbok (*krever abonnement*)

Ingen funn

Clinical Key (*krever abonnement*)

[Helping someone who is suicidal](#) (2018)

[\[Tilbake til toppen\]](#)

PICO-SKJEMA

Hadde ikke tilgang.

		Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Selvmord - risiko for SSHF			Side: 7 Av: 9
Dokument-id: I.3.10.1-8	Utarbeidet av: Sykehuset Østfold HF	Fagansvarlig: Sykehuset Østfold HF	Godkjent dato: 12.09.2023	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

[\[Tilbake til toppen\]](#)

EMNEORD

	Medline (MeSH)	Embase	Tekstord
P	Suicide Ideation Suicide Risk Factors Risk Assessment	Suicide Ideation Suicidal Behavior Suicide Risk Factor Risk Assessment	Suicidal Selvmordsrisiko
I			
C			
O			

[\[Tilbake til toppen\]](#)

SØKESTRATEGI

Oppsummert forskning

Helsedirektoratet: lista skimlest

Nasjonalt nettverk for fagprosedyrer: lista skimlest

Vårdhandboken: lista skimlest

NHS NICE Pathways: suicidal risk, suicidal ideation, suicide risk factor

Nursing Reference Center: suicidal risk, suicidal ideation, suicide risk factor

National Guideline Clearinghouse: suicidal risk, suicidal ideation, suicide risk factor

NHS NICE Guidelines: suicidal risk, suicidal ideation, suicide risk factor

	Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Selvmord - risiko for SSHF				Side: 8 Av: 9
Dokument-id: I.3.10.1-8	Utarbeidet av: Sykehuset Østfold HF	Fagansvarlig: Sykehuset Østfold HF	Godkjent dato: 12.09.2023	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

UpToDate: suicidal risk, suicidal ideation, suicide risk factor

NEL, Norsk elektronisk legehåndbok: selvmord risiko

BMJ Best Practice: suicidal risk, suicidal ideation, suicide risk factor ClinicalKey: suicidal risk, suicidal ideation, suicide risk factor

Systematiske oversikter

Cochrane Reviews: suicidal risk, suicidal ideation, suicide risk factor, suicidal DARE: suicidal risk, suicidal ideation, suicide risk factor

Pasientinformasjon

UpToDate: suicidal risk, suicidal ideation, suicide risk factor

BMJ Best Practice: suicidal risk, suicidal ideation, suicide risk factor

NEL, Norsk elektronisk legehåndbok: selvmord risiko

ClinicalKey: suicidal risk, suicidal ideation, suicide risk factor

[\[Tilbake til toppen\]](#)

KOMMENTAR

I dette litteratursøket er det kun søkt i kilder som har gjennomgått en kvalitetskontroll, og som vi har merket grønn. Finner ikke arbeidsgruppa svar på alle spørsmål kan det bestilles et utvidet litteratursøk hvor det søkes i enkeltstudier. Vær oppmerksom på at artiklene da må kvalitetssikres med [sjekklister](#) fra Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten.

TIPS! På nettsiden [Sunn skepsis](#) forklares det hvordan kvalitetsvurdering av pasientinformasjon skal gjøres.

OBS! NEL (Norsk elektronisk legehåndbok) og Clinical Key krever abonnement.

		Regional veiledende behandlingsplan for sykepleiepraksis: Selvmord - risiko for SSHF			Side: 9 Av: 9
Dokument-id: I.3.10.1-8	Utarbeidet av: Sykehuset Østfold HF	Fagansvarlig: Sykehuset Østfold HF	Godkjent dato: 12.09.2023	Godkjent av: For fagdirektør, overlege Per Kristian Hyldmo	Revisjon: 1.01

Foretaksnivå/Generelle fagprosedyrer/Veiledende behandlingsplaner/Veiledende behandlingsplaner - regionale

PICOSKJEMA VEILEDENDE PLAN

PICO-skjema nr. til veiledende behandlingsplan:			
Problemstilling formuleres som et presist spørsmål. Spørsmålet skal bestå av følgende deler:			
Patient/problem. Hvilke pasienter/tilstand/sykdom dreier det seg om?	Intervention Hvilken intervensjon/eksposisjon dreier det seg om?	Comparison. Hva sammenlignes intervensjonen med?	Outcome. Hvilke effekter/utfall er av interesse?
Fullstendig spørsmål:			
Hva slags type spørsmål er dette? ☐ Diagnose ☐ Etiologi ☐ Erfaringer ☐ Prognose ☐ Effekt av tiltak		Er det aktuelt med søk i Lovdata etter relevante lover og forskrifter? ☐ Ja ☐ Nei	
Hvilke søkeord er aktuelle for å dekke problemstillingen? Bruk engelske ord, og pass på å få med alle synonymer. Del opp søkeordene etter hva som gjelder/beskriver pasienten, intervensjonen/eksposisjonen, sammenligningen og utfallet.			
P person/pasient/problem	I intervensjon/eksposisjon	C evt. sammenligning	O utfall